

Staatssecretaris van Economische Zaken
De heer ir. M.H.P van Dam
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

c.c. De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw S.A.M. Dijksma
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Bilthoven, 30 oktober 2016

TCB 2016-4

Betreft: Advies Verzoek om vrijstelling bovengronds uitrijden runderdrijfmest 2017-2018

Geachte heet Van Dam,

Op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken heeft de Technische Commissie Bodem (TCB) een advies opgesteld over vrijstelling bovengronds uitrijden runderdrijfmest 2017-2018.

Onderstaand vindt u het advies van de TCB.

Samenvatting

Verzoek om vrijstelling bovengronds uitrijden runderdrijfmest 2017-2018.

Dit advies behandelt het verzoek vrijstelling te verlenen aan het bovengronds uitrijden van runderdrijfmest. Op grond van de motie Van Gerven c.s. (Kamerstukken II 2012/13, 33037, nr. 68) heeft de staatssecretaris van Economische Zaken (EZ) in overeenstemming met de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (I&M) vrijstellingen verleend voor bovengronds uitrijden van drijfmest: voor het jaar 2014 (Stcrt. 2014, nr. 5213) en voor de jaren 2015 en 2016 (Stcrt. 2015, nr. 4198). De indieners van de motie vragen de regering om maximaal 100 gecertificeerde kringloopboeren van de Vereniging tot Behoud van Boer en Milieu (VBBM) en de vereniging Noordelijke Friese Wouden (NFW) voor een periode van vijf jaar vrijstelling te verlenen voor bovengrondse aanwending van runderdrijfmest teneinde deze periode te gebruiken voor vervolgonderzoek en doorontwikkeling. Het voorliggende advies betreft het voornemen van de staatssecretaris van EZ om de motietermijn van vijf jaren vol te maken en voor 2017 en 2018 een nieuwe (derde) vrijstelling te verlenen.

Inhoud

Bij de overweging voor het advies van de TCB is nagegaan welke vorderingen er na drie jaar vrijstelling geboekt zijn in het 'vervolgonderzoek en de doorontwikkeling' zoals die in de motie zijn genoemd. De TCB heeft echter geen onderzoeken ten aanzien van de effecten van bovengronds mestaanwenden aangetroffen. Wel zijn er enkele onderzoeken gaande rond ontwikkeling van mestaanwending, maar deze staan geheel los van de vrijstellingsregeling waarvan veehouders gebruik maken. Om die reden ziet de TCB geen aanleiding om de vrijstelling te verlengen.

Conclusies

Vanwege het ontbreken van uitgevoerd onderzoek tijdens de eerste drie jaar van vrijstelling ziet TCB geen aanleiding om de vrijstellingsregeling te verlengen. Bestuurlijke overwegingen zouden ertoe kunnen leiden dat er een ander besluit wordt genomen.

Nota Bene

Naar aanleiding van recente onderzoeken die een mogelijk effect van mestinjectie op het (ondergronds) bodemleven signaleren, is het raadzaam dat hiernaar aanvullend onderzoek komt, zodat dit onderzoek in toekomstige overwegingen door de TCB kan worden meegenomen.

Inleiding

In uw brief van 18 oktober jongstleden vraagt u de Technische Commissie Bodem (TCB) advies uit te brengen over een regeling die tijdelijke vrijstelling van artikel 5 eerste lid van het Besluit gebruik meststoffen (Bgm) wil verlenen.

Op grond van de motie Van Gerven c.s. (Kamerstukken II 2012/13, 33037, nr. 68) heeft de staatssecretaris van Economische Zaken (EZ) in overeenstemming met de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (I&M) vrijstellingen verleend voor bovengronds uitrijden van drijfmest: voor het jaar 2014 (Stcrt. 2014, nr. 5213) en voor de jaren 2015 en 2016 (Stcrt. 2015, nr. 4198). De indieners van de motie vragen de regering om maximaal 100 gecertificeerde kringloopboeren van de Vereniging tot Behoud van Boer en Milieu (VBBM) en de vereniging Noordelijke Friese Wouden (NFW) voor een periode van vijf jaar vrijstelling te verlenen voor bovengrondse aanwending van runderdrijfmest teneinde deze periode te gebruiken voor vervolgonderzoek en doorontwikkeling. Het voorliggende advies betreft het voornemen van de staatssecretaris van EZ om de motietermijn van vijf jaren vol te maken en voor 2017 en 2018 een nieuwe (derde) vrijstelling te verlenen.

Het gaat om de vrijstelling die in februari 2014 eerst voor een jaar is verleend, waarin het landbouwers met een melkveebedrijf is toegestaan om onder voorwaarden runderdrijfmest bovengronds aan te wenden. Deze vrijstelling werd in 2015 verlengd voor twee jaar en aangescherpt door alleen runderdrijfmest van het eigen bedrijf onder de regeling te laten vallen.

De TCB heeft eerder advies uitgebracht over vrijstelling voor het bovengronds uitrijden van drijfmest in 2014 en 2015 .

Aanleiding voor vrijstelling

Zoals aangegeven is de regeling opgezet om uitvoering te geven aan de motie van het lid van Gerven c.s. (Kamerstukken II 2012/13, 33 037, nr. 68), waarin de regering wordt gevraagd aan maximaal honderd gecertificeerde kringboeren van de Vereniging tot Behoud van Boer en Milieu (VBBM) en de vereniging Noordelijke Friese Wouden (NFW) voor een periode van vijf jaar vrijstelling te verlenen voor bovengrondse aanwending van drijfmest teneinde deze periode te gebruiken voor vervolgonderzoek en doorontwikkeling. Zoals ook uiteengezet in een brief aan de Tweede Kamer van 5 februari 2014 (Kamerstukken II 2013/14, 33 037, nr. 86) is de regeling niet geheel uitgewerkt volgens het verzoek in de motie. Gelet op het gelijkheidsbeginsel kon de vrijstelling niet worden beperkt tot uitsluitend gecertificeerde leden van de Vereniging tot Behoud van Boer en Milieu en de vereniging Noordelijke Friese Wouden. In plaats daarvan zijn de relevante kenmerken van het certificaat van de twee verenigingen als voorwaarde opgenomen om gebruik te mogen maken van de vrijstelling. Gevolg daarvan is dat niet is geborgd dat maximaal 100 bedrijven van de voorziening gebruik maken. Gelet op die onzekerheid is – eveneens in afwijking van de motie – besloten de regeling in eerste instantie te treffen voor één jaar. Op basis van een evaluatie zal een besluit worden genomen over verlenging.

De evaluatie heeft geleid tot verlenging van de vrijstellingsregeling in 2015 en 2016 (Stcrt. 2015, nr. 4198) voor de betreffende jaren met enkele beperkingen.

Onderzoek niet aangetroffen

Bij de overweging voor het advies van de TCB is nagegaan welke vorderingen er na drie jaar vrijstelling geboekt zijn in het ‘vervolgonderzoek en de doorontwikkeling’ zoals die in de motie als aanleiding zijn genoemd.

De TCB heeft echter geen onderzoeken ten aanzien van de effecten van bovengronds mestaanwenden aangetroffen. Wel zijn er enkele onderzoeken gaande rond ontwikkeling van mestaanwending, maar deze staan geheel los van de vrijstellingsregeling waarvan veehouders gebruik maken. Om die reden ziet de TCB geen aanleiding om de vrijstelling te verlengen.

Conclusie

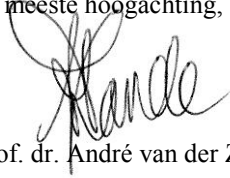
Vanwege het ontbreken van uitgevoerd onderzoek tijdens de eerste drie jaar van vrijstelling ziet TCB geen aanleiding om de vrijstellingsregeling te verlengen.

Bestuurlijke overwegingen zouden ertoe kunnen leiden dat er een ander besluit wordt genomen.

Nota Bene

Naar aanleiding van recente onderzoeken die een mogelijk effect van mestinjectie op het (ondergronds) bodemleven signaleren, is het raadzaam dat hiernaar aanvullend onderzoek komt, zodat dit onderzoek in toekomstige overwegingen door de TCB kan worden meegenomen.

Met de meeste hoogachting,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'André van der Zande', written in a cursive style.

Em. prof. dr. André van der Zande
Voorzitter Technische Commissie Bodem